

स्नातकोत्तरपरीक्षा: - २०१५

एम्.ए. - विद्वदुत्तमा - द्वितीयवर्षः

शास्त्रम् - ज्योतिषशास्त्रम्

भागः - १, पत्रिका - ३

विषयः - बृहत्संहिता

दिनाङ्कः - 27-3-2015

गरिष्ठाङ्कः - ८०

समयः - 2.30 P.M. to 5.30 P.M.

Max. Marks - 80

I. चतुर्णां टिप्पणीः रचयत ।

4×5=20

१. प्रतिसूर्य लक्षणम्	२. चन्द्रस्यदश संस्थानानि
२. दश ग्रासाः	४. अगस्त्यः
५. केतूनां संख्या	६. सप्तर्षयः

II. षट्प्रश्नाः समाधेयाः ।

6×10=60

१. सांवत्सरिकस्य लक्षणं गुणांश्च स्पष्टं प्रतिपादयत
२. तापसकीलकानां उदयनिमित्तानि, दर्शनफलानि च लिखत ।
३. राहुर्नाम क इति संहितोक्तदिशा मतान्तरनिरसनपूर्वकं प्रतिपादयत ।
४. दश मोक्षाः के? सलक्षणं सफलं प्रतिपादयत ।
५. “ज्योतिषमागमशास्त्रम् विप्रतिपत्तौ न योग्यमस्माकम् । स्वयमेव विकल्पयितुं किन्तु बहूनां मतं वक्ष्ये ।।”
शुक्रस्य वीथीविचारान् विलिख्य वाक्यमिदं व्याख्यात ।
६. ग्रहणां युद्धस्य कारणं फलं च विलिखत ।
७. नक्षत्रवशात् पराशरतन्त्रे कथिताः बुधगतयः काः विशदयत ।